

ДЭСАНТ НА КАРАВАННАЙ СЦЕЖЦЫ

Усё далей у гісторыю адыходзяць гады афганскай вайны, але памяць пра іх не павінна сцерціся ні ў людзей сталага пакалення, ні падрастаючага. Гэтай публікацыяй мы нагадваем толькі адзін маленькі эпізод з тысяч такіх, што давялося перажыць нашым воінам у далёкім Афганістане. Яго гарніла прайшлі больш за 60 юнакоў Гарадоччыны. Юрый Анціпенка за ўдзел у гэтым і іншых эпізодах атрымаў медаль «За баявыя заслугі».

Ужо дзесяць гадзін мы ляжым на гарачых камянях, і за гэты час, здаецца, праклялі «духаў» і жару на ўсё застаўшаеся жыццё. Тут, на гары, было як у пеклавай духоўцы: камяні пяклі праз адзенне, пыл забіваўся ў рот. Два дні назад закінулі нас верталётам у распаленыя голыя горы з заданнем – пранікнуць у тыл душманаў і знішчыць караван са зброяй. Гэта аднолькава, што сунуць галаву ў пашчу кракадзіла і зрабіць спробу выцягнуць яе назад.

Рызыка смяротная. Можна нарвацца на засаду, на міннае поле. Нарэшце, выдаць сябе. Вось чаму на днёўцы забіваемся ў шчыліны, абліваючыся потам, не разводзячы агню: па паху і дыму могуць «вылічыць» усю групу. Нельга ўставаць, гаварыць: наўкола «вотчына» душманаў. Групу шукаюць. Не паспееш дажаваць кашу, як усіх парэжуць чэргамі...

Наш час – ноч. Як сцямнее, рэчмяшок на спіну, міны, гранаты – на пояс, аўтамат на шыю і – наперад, спадзяючыся на ўдачу, рацыю, зброю і асабліва тых, хто побач. І яшчэ, бадай, на апошні патрон – што ён не дасць асечкі. Бо назіралася, што вораг за караван жывым разарве. Знішчыць караван – значыць перакрыць ворагу кісларод, выбіць з-пад яго ног глебу, трымаць у страху і напрузе, прымушаць памыляцца. Вось чаму вайна перайшла на старадаўнія караванныя шляхі.

Вёў групу лейтэнант Вяснін. (У ліку байцоў быў і наш зямляк Юрый Анціпенка). Ноччу падалося, што шуміць ручай. Мы праходзілі праз рэчышча. Але вады ў ім не было. Язык не ўмяшчаўся ў роце, губы перасохлі. Горла сцянула абручом. І тут пачулася доўгачаканае:

– Прыйшлі!

Занялі абарону і сталі чакаць. Напружанне з кожнай хвілінай узростала...

Машыны ехалі без агней, узнімаючы клубы пылу. Першым па дарозе імчаў матацыкліст – дзор. За ім – «Тайота» і яшчэ далей – метраў за дзвесце – «Сімург». У ім звычайна па 10–15 чалавек аховы. Хутка яны выйшлі на ўчастак дарогі, які поўнасцю пакрываўся агнём. І зямны час для тых, хто быў на дарозе, па сутнасці, скончыўся. Яны былі асуджаны. Шансаў амаль не заставалася.

... Доўгая чарга камандзіра – сігнал. І пачалося. Асколкамі ад мін накіраванага дзеяння выбіла лабавое шкло ў «Тайоты». Вадзіцель і сядзеўшы побач з ім загінулі, відаць, імгненна. Пяць, шэсць «духаў» усё ж паспелі выскачыць з машыны. Пясок наўкола іх тут жа закіпеў ад куль. Яны не зрабілі і пяці крокаў.

Машыны былі разбіты, ссечаны кулямі. У адной з іх знайшлі яшчэ траіх. Ніхто з ахоўнікаў, мяркуючы па аўтаматах, не паспеў разрадзіць магазіны.

У кузаве «Тайоты» былі скрыні, у іх – аўтаматы зусім новыя, яшчэ ў змазцы. «Сімург» выглядаў так, быццам у ім спецыяльна хтосьці насвідраваў сотні дзірак. Выраж з яго ліст металу – гатовае сіта. Бяда, якую нёс яго смяротны груз, абярнулася супраць саміх бандытаў.

– Усё, выклікай верталёт, – загадаў камандзір радысту.

У верталёце ўжо ніхто не думаў аб небяспецы. Надакучыла думаць пра гэта.

Ю. Анціпенка